

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. De variis apparationibus quæ in hoc Sacramento cerni solent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

quia corpus Christi ut in Sacramento non potest emittere species in oculum, sine his autem oculis videre non potest: & quoad hoc idem est de oculo glorificato. Quando autem Sanctus Thomas ad secundum dicit, oculum Christi videre Christum sub Sacramento existentem, intelligendum est supernaturaliter: & in hoc fortè ponit differentiam inter oculum Christi, & alterius Beati, quòd oculus Christi in Sacramento existat etiam modo spiritali, ac proinde convenientius potest hujusmodi visionem consequi, quàm alius.

IX. Utrum autem ipse modus quo in Sacramento existit videri possit oculo corporeo supernaturaliter, sicut etiam utrum Angelus illum naturaliter intueri possit, primum pendet ab eà quæstione, an sit in entitate spiritalis, quod non est præsentis loci, secundum quorum objectorum etiam naturalium cogniti Angelis debeat, quod in primâ parte, in materiâ de Angelis fusè declaratum est.

SECTIO TERTIA.

De variis apparitionibus, quæ in hoc Sacramento cerni solent.

I. Tot, tamque insignes in omni orbis Christiani parte apparitiones in hoc genere acciderunt, quarum variis locis luculenta adhuc extant vestigia, ut obstinatissimus jure haberetur, quisquis eas negaret. Deinde, cum Auctores gravissimi fidèque dignissimi, qui iis locis ac temporibus degebant quando hæ apparitiones contigerunt, & nonnullarum oculati testes fuerunt, scriptis eas ad posteros transmiserunt, in dubium eas vocare, esset humanam auctoritatem contemnere, & fidem omnem abrogare antiquitati. Restat ergo, ut quâ ratione acciderint, declaremus.

II. Variis modis contingere possunt hæ apparitiones, ut ex Sancto Thoma notat Suarez hic, disp. quinquagesimâ quintâ, sect. primâ, & alii; quandoque enim contingit, ut mutatio tantum sit ex parte videntis, objecto planè eodem modo manente, cujus signum in primis est, ut notat S. Thomas, si uni tantum vel alteri appareat illa mutatio, cæteris species panis videntibus, quod nisi novum ponatur miraculum fieri non potest. Secundum signum à Sancto Thoma assignatum est, quando exiguo tempore manet apparitio, & statim postea species eodem modo videntur sicut ante illam apparitionem.

III. Per immutationem verò objecti tripliciter contingere possunt apparitiones circa hoc mysterium. Primò quando vel circa species sacramentales cernitur splendor aliquis, aut Angeli apparent cantantes, ut subinde contigit, vel species ipsæ ab uno loco miraculosè moventur in alium, aut immobiles adherent patenæ, vel aliquid hujusmodi. Secundò, quando subito mutantur in lapidem, aut aliud hujusmodi: sicut ergo in priore casu nullum esse potest dubium de præsentia Christi sub speciebus, ita in secundo certum videtur desinere ibi esse Christum, cum ibi amplius non manent species panis, ac proinde in illis casibus nihil illic aliud est, quàm lapis.

IV. Tertium itaque mutationum geaus, de quo solo hic loquimur, est quòd fit cum apparente ostensione corporis & sanguinis Christi, ut cum apparet puer in hostiâ, vel sanguis distillat, &c.

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

in quibus casibus inquirimus, an in iis verè cernatur Christus.

Affirmat Halensis, Gabriël, & alii: communis tamen sententia Theologorum cum Sancto Thoma hic, quæst. 76. art. 8. asserit contrarium, & si particula carnis hoc modo apparentis diu staret & servaretur, nefas est credere, inquit Sanctus Thomas esse carnem Christi, cum experientia doceat diuturnitate temporis mutari, & tabescere. Deinde tangi potest ac dividi, quod de carne Christi dici sine indecentiâ non potest.

Quæres: si id quod illic cernitur non sit caro & sanguis Christi, quidnam sit? Responderetur non esse veram carnem, & sanguinem, vel humanum, vel alterius animalis, ut volunt aliqui, sed colore & figurâ, vel in speciebus Sacramentalibus, ut vult Sanctus Thomas, vel in corpore aliquo vicino receptis carnem & sanguinem referre. Unde quando puer subinde in hostiâ apparet, nulla alia ibi fit mutatio, quàm quod accidentia & figura referentia puerum ibi producantur: hæc enim ratione faciliè omnia salvantur quæ in hujusmodi apparitionibus contingunt.

Solum inquirendum in his casibus restat, utrum in hujusmodi apparitionibus maneat adhuc Christus præsens in hostiâ. Ad hoc universim dicendum cum Sancto Thoma, quæst. septuagesimâ septimâ, art. quarto, & Theologis communiter, si in istis apparitionibus tanta fiat in qualitatibus immutatio, ut non maneret sub illis accidentibus substantia panis, desinere ibi esse Christum: sub quavis autem minore accidentium immutatione Christus adhuc manet sub accidentibus. Unde sola mutatio coloris non obstat quo minus adhuc ibi sit præsens Christus, imo nec moderata alteratio in aliis accidentibus.

Hinc infero, si non immutetur tota hostia, sed aliqua adhuc partes maneat etiam ad visum eodem modo quo antea, ut cum in medio hostiæ apparet puer, vel aliquid aliud, quicquid sit de partibus iis in quibus fit illa apparitio, in aliis manere Christum; nulla enim est ratio, cur sub iis desinat.

Quoad alias etiam partes, circa quas fit apparitio, videtur saltem ut plurimum manere Christus, ut affirmat Sanctus Thomas hic; ad hujusmodi enim apparitiones sufficit mutatio coloris, ut diximus, vel ad summum etiam figuræ, ad quorum tamen mutationem non destruitur in rebus earum substantia. Quod si magna aliqua rarefactio hic intercederet, vel temperamentum primarum qualitatum notabiliter mutaretur, desineret ibi esse Christus.

Hoc modo intelligendus est Sanctus Thomas dum dicit manente eadem quantitate & dimensionibus, manere Christum, secus si hæ mutentur; per eandem enim quantitatem & easdem dimensiones vult non debere nimium rarefieri species; sic enim non essent aptæ ad continentium sub se corpus Christi, sicut nec ad substantiam panis: & nisi hoc modo intelligatur Sanctus Doctor, sibi contradiceret, ut notat Suarez hic, disp. 55. sect. tertîâ, dum alibi sæpè docet mutatis notabiliter qualitatibus panis, desinere ibi esse Christum, si verò magna non fiat qualitatum mutatio, Christum ibidem manere. Hoc etiam probat communis Ecclesiæ consuetudo, quæ hostias hoc modo instar carnis aut sanguinis secundum aliquas partes apparentes diu servat, solemniter etiam quandoque in supplicationibus circumfert, & tanquam verum Eucharistiæ Sacramentum veneratur.

V. Putant aliqui in his apparitionibus cerni Christum.

VI. Quæres: quidnam ergo sit caro illa & sanguis.

VII. Vtrum factâ hujusmodi apparitione, maneat adhuc Christus in hostiâ.

VIII. Si adhuc partes aliqua manent ad visum immutata, manet sub iis Christus.

IX. In illis etiam partibus, circa quas fit mutatio, videtur ut plurimum manere Christus.

X. Quid vellet S. Thomas dum dicit, manente eadem quantitate & dimensionibus, manere Christum.

XI.
Ex his non
sequitur illo
modo Deum
homines per
hujusmodi
apparitiones
decipere.

Dices: Si quando in hostiâ apparet caro aut puer, verè non videatur caro & substantia Christi, Deus homines deciperet, dum eos credere facit id se videre quod revera non vident, hoc autem dici non debet. Respondetur, nullam hîc interventre deceptionem; Deus enim eo solum sine hoc præstat, ut inducantur homines ad credendum verè Christum esse in Eucharistiâ, in quo nulla est deceptio, non autem ut credat quis carnem Christi esse ibi localiter præsentem: unde si quis hoc existimaret, esset ab aliis de veritate instruendus.

XII.
Qua ratio
ne cognosca-
mus quando
species ita
sint mutata,
ut sub iis de-
finat esse
Christus.

Quæres: Unde dignosci possit, an species ita sint immutata, ut non maneat sub iis corpus Christi? Respondetur, signum optimum per quod plerumque dignoscitur an maneat alicubi substantia panis & vini, esse odorem, & saporem, sed quia quando hoc modo immutantur species, non soleant homines eas gustare, aliunde inquirenda sunt hujus rei indicia. Si ergo vertatur in lapidem, ut supra diximus, videtur omnino certum non manere ibi substantiam Christi. Quod etiam quando vertitur in carnem aut sanguinem ad punitionem perfidie alicuius dicendum est; tunc enim verisimile est Christum velle se illi subtrahere. Si verò verti Sacramentum quandoque videatur in carnem aut sanguinem ad consolationem assistentium, qui ad piè illud colendum accedunt, probabilius videtur,

manere Christum, & mutationem solum fieri accidentalem, saltem, si mutatio illa duret brevi tantum tempore, ut ferè in his casibus contingit; si enim mutationes essent diuturnæ, probabilius videtur Christum ibi desinere esse, nec ea miracula fiunt ad testandum Christum ibi esse, sed fuisse, ut bene Coninck hic, disp. 76. artic. 8. dub. 2. num. centesimo trigesimo sexto. Quando verò ex hostiis confossis effluit sanguis, non est verus sanguis, nec ex venis Christi effluere potest, cum Christus existat modo indivisibili, ut ostendimus, & præterea corpus habeat impassibile.

Quid autem Sacerdoti, cui in Sacro hujusmodi aliquid contingeret, faciendum sit, dissident Auctores; etsi enim omnes conveniant, dum manet illa mutatio, non teneri ipsum species illas sumere, & expectandum ei esse donec perspiciat utrum mutatio solum sit temporanea, ut tunc species sumat, si priori formæ reddantur: si tamen mutatio sit perpetua, dicunt aliqui teneri ipsum denuò consecrare, quia putant ex præcepto divino teneri Sacerdotem sumere Sacramentum: alii tamen negant, sed dicunt Deum in hoc casu dispensare, cum Sacramentum in tali statu ponat, ut sumi non possit, quod affirmat Sanctus Thomas infra, quæst. octogesima secunda, art. quarto, ad tertium, licet ibidem addat, consulendum esse illi Sacerdoti, ut iterato corpus & sanguinem Domini consecret, & sumat.

XIII.
Quid facia-
rum sit Sa-
cerdoti, cui
aliqua hu-
jusmodi mu-
tatio in sa-
cro contin-
gerit.

DISPUTATIO SEPTUAGESIMA SEPTIMA.

De speciebus panis & vini, quæ post consecrationem remanent in hoc Sacramento.

Sacro-sanctum Eucharistiæ Sacramentum, ut vidimus, duobus constat, corpore scilicet & sanguine Christi primariò, secundariò autem panis & vini accidentibus. Discussis ergo iis quæ ad præcipuam Sacramenti partem pertinent, restat nunc ut de minùs præcipuâ agamus, quantitate scilicet & reliquis accidentibus, sub quibus Christus continetur, de quibus varia occurrunt inquirenda, ut ex S. Thoma constat hîc, Quæst. septuagesimâ septimâ, ubi octo articulos in variarum hac de re difficultatum discussione impendit, quas, Sancti Doctoris vestigiis insistentes, hîc expediemus.

SECTIO PRIMA.

Quo pacto quantitas, & alia accidentia maneat in Eucharistiâ.

I.
In Philoso-
phia osten-
sum est dari
accidentia
physica rea-
lia.

DISPUTATIONE duodecimâ Physico-
rum per totam probavi, dari acci-
dentia physica realia, quantitatem,
scilicet, colorem, saporem, &c.
idque citra errorem in fide negari
non posse ostendi: variis insuper rationibus phi-

losophicis eandem veritatem firmavi. Nunc ergo Theologica de iis instituenda est disputatio, prout nimirum ad Sacramentum Eucharistiæ constituendum concurrunt. Quod enim dicit Petrus ab Alliaco, dignosci nimirum sensibus non posse, utrum hæc accidentia vera sint an apparentia, postèque probabiliter affirmari non esse vera, hoc inquam sustineri non potest; sic enim nullum ex sensibus certum haberi posset cujuscumque objecti experimentum. Deinde, quod caput est, hoc asserere est contra Fidem, & si accidentia hæc
noa